

PÄIVÄKOTI HUISKILO

VARHAISKASVATUSSUUNNITELMA 2017-2018

Päiväkoti Huiskilo
Nuijamiestenkatu 12, 50100 Mikkeli
puh. 044 986 6586
sähköposti: huiskilo@huiskilo.fi
nettisivut: www.huiskilo.fi

SISÄLLYS

PÄIVÄKOTI HUISKILON ESITTELY.....	3
HUISKILON TOIMINTAPERIAATTEET	4
MARIA MONTESSORI (1870 – 1952).....	5
MONTESSORIPEDAGOGIIKAN KESKEISET AJATUKSET	5
HERKKYYSKAUDET	5
OPPIMISYMPÄRISTÖ	6
HUISKILON ARVOT	7
PÄIVÄNKULKU HUISKILOSSA.....	8
VARHAISKASVATUKSEN TOTEUTTAMINEN	8
PERUSHOITO	9
LEIKKIMINEN	10
TUTKIMINEN.....	10
TAITEELLINEN KOKEMINEN JA ILMAISEMINEN.....	11
LIKKUMINEN.....	11
HUISKILON SISÄLLÖLLISET ORIENTAATIOT	12
KASVATUSKUMPPANUUS.....	15
HOITOPOLKU JA VERKOSTOYHTEISTYÖ	15

PÄIVÄKOTI HUISKILON ESITTELY

Päiväkoti Huiskilo on yksityinen päiväkoti Mikkelin keskustassa. Huiskilo tarjoaa päivähoito- ja esikoulupalveluja 1-6-vuotiaille lapsille. Päiväkodissämme on 24 paikkaa. Lapsia ei toimintakautena 2017-2018 jaeta pysyviin ryhmiin, toimintaa toteutetaan montessoriajatuksen mukaisesti paljon pienryhmissä, joissa on eri-ikäisiä lapsia. Lisäksi käytämme kasvatustyön tukena toiminnallisuutta ja kasvatuskumppanuutta perheiden kanssa. Tarjoamme omassa keittiössämme valmistettua kotiruokaa. Huiskilo on avoinna arkipäivisin klo 7-17. Päiväkotimme on kiinni heinäkuussa ja joulun ja uuden vuoden välipäivät sekä muina loma-aikoina hoidontarve kartoitetaan.

Päiväkoti Huiskilo on osakeyhtiö, jonka omistavat kaksi yrityksessä työskentelevää lastentarhanopettajaa ja yksi palkattu lähihoitaja sekä keittäjä. Lisäksi päiväkodissämme on ajoittain alan työharjoittelijoita ja –kokeilijoita.

Soila Järvinen, sosionomi (AMK, Ito), montessoriohjaaja
Sanna Sensio, sosionomi (YAMK, esiopettaja)
Iisa Haikarainen, lähihoitaja

HUISKILON TOIMINTAPERIAATTEET

Päiväkotimme toiminnassa pidämme tärkeinä montessoripedagogiikkaa, toiminnallisuutta, leikkiä ja kasvatuskumppanuutta. Montessoripedagogiikasta vastaa montessoriohjaaja-koulutuksen suorittanut Soila Järvinen, myös muu henkilökunta pyrkii kouluttautumaan lähivuosina. Lapsen luonnollinen olomuoto on toiminnallisuus, uuden tutkiminen ja touhuaminen. Montessoripedagogiikka tukee tätä periaatettamme hyvin kannustamalla lapsia omatoimisuuteen ja ympäristön tutkimiseen sekä uuden oppimiseen. Lisäksi tuemme lapsien luontaista liikkumisen iloa ulkoilemalla paljon omassa pihassa sekä lähialueen puistoissa ja urheilukentillä.

Leikki on lapsen työtä ja tuemme lapsia leikkimään ja luomaan omia mielikuvitusleikkejä tarjoamalla leikkivälineitä, jotka eivät ole liian pitkälle suunniteltuja. Tuemme leikkivälinevalikoimallamme lapsia kehittämään oman mielikuvituksen mukaisia leikkejä niin ulkona kuin sisällä.

Kasvatuskumppanuuden näemme erittäin tärkeänä periaatteena toimiessamme lapsen vanhempien kanssa yhteistyössä tukiessamme lapsen kasvua ja kehitystä. Päivittäiset kuulumisten vaihdot lapsen päiväkulusta ja säännölliset vanhempainvartit auttavat meitä kasvatustyössämme. Lisäksi kerran kuukaudessa järjestämme yhteisen aamupalan sekä iltapäiväkahvit, joihin voivat lapsen vanhemmat, isovanhemmat, kummit ja muut lapselle läheiset ihmiset osallistua lapsen kanssa.

Toiminnassamme on tärkeää tukea lapsen omatoimisuutta ja hänen itsetuntonsa rakentumista luomalla viihtyisiä ja turvallinen päiväkotiympäristö. Montessoripedagogiikan mukaisesti lasta autetaan tekemään asioita itse ja tuetaan yrittämään uudenlaisia taitoja kaikissa päiväkotiarjen toiminnoissa. Lapselle vaikeita asioita harjoitellaan, häntä kannustetaan ja tuetaan yrittämään. Montessoripedagogiikan mukaisesti lapsiryhmässä on yhtä aikaa 1-6-vuotiaita lapsia, jotka ovat taidoiltaan erilaisia. Luomme pienryhmiä, joissa päiväkotimme eri-ikäiset lapset voivat harjoitella erilaisia taitoja ottamalla isommiltaan oppia tai auttamalla pienempiä oppimaan uusia asioita. Lisäksi arjessa on erityisen tärkeää, että aikuiset ovat aidosti läsnä; aikuiset ovat päiväkodissa lapsia varten. Huomioimme lapsen yksilönä ja pohdimme yhdessä lapsen ja häneen perheensä kanssa millaisia taitoja lapsi kulloinkin harjoittelee. Pyrimme luomaan sellaiset arjen säännöt yhdessä lasten kanssa, että turhat kiellot ja säännöt voidaan unohtaa.

MARIA MONTESSORI (1870 – 1952)

Montessoripedagogiikan ”äiti” on Maria Montessori, joka syntyi Italiassa vuonna 1870. Hänestä tuli maansa historian ensimmäisiä naislääkäreitä ja myöhemmin Rooman yliopiston antropologian ja terveysopin professori. Työskennellessään kehitykseltään viivästyneiden lasten parissa Maria Montessori kehitti opetusmenetelmän, joka tuki heidän oppimistaan. Myöhemmin hän havaitsi tämän menetelmän ja välineiden helpottavan kaikkien lasten oppimista.

Maria Montessorin pääperiaatteena lasten ohjauksessa oli VÄHEMMÄN PAKKOA, VÄHEMMÄN KILPAILUA – ENEMMÄN TYÖN ILOA JA YKSILÖN HUOMIOIMISTA. Jokaista lasta autetaan löytämään omat voimavaransa ja kehittämään niitä. (Lähde: www.montessori.fi)

MONTESSORIPEDAGOGIIKAN KESKEISET AJATUKSET

Montessoripedagogiikka on maantieteellisesti laajimmin levinnyt kasvatusmenetelmä. Yhteistä kaikille montessoripedagogiikkaa toteuttaville päiväkodeille ja kouluille on lapsen omatoimisuuden perustuva ohjaus ja aikuisen tasavertainen asenne lapseen. Montessorimenetelmän yksi keskeisimmistä kasvatustavoitteista on lapsen itsenäistymiskehityksen tukeminen. Jokainen tarvitsee apua oppiakseen, mutta varsinaisessa oppimistilanteessa lapselle annetaan mahdollisuus kokeilla ja selvittää itse. Onhan kaikki tarpeeton apu vain este lapsen edistymiselle. Montessorikoulujen kansainvälinen tunnuslause on: ”Autta minua tekemään itse”. Montessoripedagogiikka perustuu lapsen kehityksen tukemiseen huomioiden hänen erityiset kehitys- ja herkkyykskaudet, tendenssit sekä vastaanottavaisen mielen. (Lähde: www.montessori.fi)

HERKKYYSKAUDET

Montessoripedagogiikka perustuu lapsen herkkyykskausiin. Herkkyykskaudelle on luonteenomaista se, että lapsi oppii tällöin helposti ja ilolla. Samalla lapsi oppii ymmärtämään ympäröivää maailmaa. Lapsen saavuttaessa tietyn taidon herkkyyks asiaa kohti laimenee, mutta taito on pysyvästi saavutettu. Mikäli lasta estetään seuraamasta sisäistä herkkyyttään, taidon tai ominaisuuden hankkiminen vaikeutuu.

Lapsi on aktiivinen havainnoija ja toimija, joka oppii kokeilemalla, tutkimalla ja oivaltamalla. Lapsi oppii toimiessaan vuorovaikutuksessa fyysisen ja sosiaalisen ympäristönsä kanssa, työskennellessään itsenäisesti, yhdessä toisten lasten ja aikuisten kanssa.

Herkkyykskaudet:

- Kielen oppimisen herkkyykskausi n. 0 - 6 v.
- Järjestyksen herkkyykskausi n. 1 - 3 v.
- Aistien hienosäädön herkkyykskausi 0 - 6 v.
- Pienten esineiden herkkyykskausi n. 2 v.
- Liikkeiden hienosäädön herkkyykskausi n. 1 - 4 v.
- Sosiaalisten taitojen herkkyykskausi n. 2,5 - 5 v.

Alle 3-vuotiaille tarkoitettuja montessoriympäristön osa-alueet ovat motoriikkaharjoitukset, kieli ja arkipuuhat. Työn tekeminen on tärkeämpää kuin työn tulos. Itsenäisyyden, oma-aloitteisuuden ja hyvän itsetunnon kehityksen tukeminen ovat erityisen tärkeitä pienille lapsille.

3-6 -vuotiaiden ympäristön montessorivälineistö jaetaan käytännön elämän töihin, aistivälineisiin, äidinkielen, matematiikan sekä kulttuurin alueen välineisiin.

Samalla kun herkkyykskaudet ohjaavat lapsen kehitystä, lapsi saa jatkuvasti vaikutteita ympäristöstään. Maria Montessori huomasi, että lapsi ottaa vastaan vaikutteita eri tavoin kuin aikuinen ja antoi lapsen mielenlaadulle oman nimen: vastaanottavainen mieli (absorbent mind). Vastaanottavainen mieli toimii kolme ensimmäistä ikävuotta tiedostamattomasti keräten kaiken ympäristöstään mitään valikoimatta tai erityisesti haluamatta. Vasta vähitellen lapsen kokemukset jäsenyvät loogisesti. Montessoriympäristö ja selkeä välineistö ovat apuna tässä prosessissa. (Lähde: www.montessori.fi)

OPPIMISYMPÄRISTÖ

Valmisteltu oppimisympäristö on montessorimaailman tunnusmerkki ja perusjalka, joka koostuu fyysisistä ominaispiirteistä sekä ilmapiiristä. Valmisteltu ympäristö on rauhaista ja hyvin järjestelty kodinomaisen paikka, jossa lapsi saa rauhassa keskittyä ja toteuttaa itseään. Montessoriympäristö on suunniteltu tukemaan lapsen itsenäistymistä, liikkeen ja liikkumisen kontrollia, keskittymistä sekä sosiaalisuutta. Valmisteltu oppimisympäristö antaa puitteet lapsen vastaanottavaisen mielen työstettäväksi. Valmisteltu ympäristö on paikka, joka vastaa lapsen fyysisiin, psyykkisiin, emotionaalisiin, sosiaalisiin sekä älyllisiin tarpeisiin. Lisäksi montessoriryhmän koostumus pyritään pitämään sellaisena, että siinä on tasapuolisesti kaikenikäisiä tyttöjä ja poikia. Järjestely perustuu Montessorin huomioon, että eri-ikäiset lapset voivat antaa toisilleen paljon. Vanhemmista lapsista otetaan mallia ja nuorempia autetaan. (Lähde: www.montessori.fi)

Montessori-päiväkodissa oppimisympäristö antaa lapselle mahdollisuuden toimia ja työskennellä vapaasti omien kykyjensä ja taitojensa mukaan. Hyvin suunniteltu oppimisympäristö tarjoaa lapselle mahdollisuuden omatoimisuuteen, itsenäisyyteen sekä oppimiseen ihmettelyn ja oivaltamisen kautta. Hyvässä oppimisympäristössä vallitsee positiivinen, iloinen, avoin ja rohkaiseva ilmapiiri. Oppimisympäristön tulee olla myös kiinnostava, käytännöllinen ja esteettinen.

Valmistellussa ympäristössä välineet ovat avohyllyissä lasten tasolla. Jokaisella välineellä on oma paikkansa, jonne se käytön jälkeen palautetaan. Useat välineet on valmistettu siten, että lapsi pystyy itse korjaamaan virheensä. Tietty palaset eivät yksinkertaisesti sovi yhteen ja näin lapsi saa mahdollisuuden keksiä ratkaisun itse. Itsekorjaavat välineet antavat onnistumisen elämyksiä ja kasvattajan roolina ei ole osoittaa oikeaa ratkaisua tai virhettä vaan ohjata lasta löytämään omaan herkkyykskauteensa sopia tehtäviä.

Välineistön päämäärä ei ole opettaa suoranaisesti taitoja tai välittää tietoja, vaan enemmänkin auttaa lapsen oman ajattelun käynnistämistä, oivaltamista ja edesauttaa lapsen itsenäistä, yksilöllistä ja luovaa oppimista. Näiden välineiden taustalla on ajatus siitä, että lapsi oppii oman työskentelynsä ja kokemustensa kautta. Montessorivälineistö jaetaan viiteen ryhmään: arkiaskareet, aistimateriaali, äidinkieli, matematiikka ja kulttuuri, johon sisältyy biologia, historia, luonnontieteet sekä maantieto.

HUISKILON ARVOT

Yhteisöllisyys Asiakaslähtöisyys Avoimuus

Huiskilossa yhteisöllisyydellä ajatellaan sitä, että päiväkotiki on meidän kaikkien niin, meidän kasvattajien, lasten kuin heidän perheidensä. Huiskilossa on tärkeää hyvä yhteishenki, jossa jokaisella on hyvä olla. Jokaiselle lapselle löytyy leikkikavereita ja mielekästä tekemistä. Ilmapiiri on turvallinen; huononkin aamun sattuessa vanhemmat voivat luottavaisin mielin lähteä omaan työhönsä tietäen, että me kasvattajat juttelemme ja lohdutamme lasta. Jokainen lapsi tietää ja luottaa siihen, että kaikista asioista voi jutella ja ne käsitellään hänen kehityksensä mukaisesti. Välineistä huolehditaan lasten kanssa yhteisesti: ne ovat lasten käytössä ja heitä opastetaan käyttämään ja huolehtimaan niistä, jotta ne säilyisivät pitkään käyttökelpoisina. Lisäksi toivomme, että vanhemmat, isovanhemmat ja lasten läheiset voivat tuntea olonsa tervetulleiksi päiväkotimme: tuomaan ja hakemaan lasta, yhteisiin juhliin, aamupalalle sekä iltapäiväkahville.

Huiskilossa asiakkaina ovat perhe kokonaisuudessaan, vanhempi/vanhemmat sekä lapsi. On tärkeää, että saamme heiltä kaikilta palautetta toiminnastamme, niin kehitettävää kuin positiivistakin, jotta voimme kehittää toimintaamme vielä paremmin perheitä palvelevaksi. Kysymme myös lapsilta toimintamme sujuvuudesta heille sopivalla tavalla. Kysymme asiakaspalautetta kaksi kertaa vuodessa, josta nostamme päiväkotimme toiminnalle kehittämiskohteita.

Huiskilossa toiminta on avointa ja toimintamme läpinäkyvää: vanhemmat voivat aina kysyä ja ihmetellä miksi toimimme niin kuin toimimme. Kerromme avoimesti toimintatavoistamme ja pidämme säännöllisesti yhteyttä vanhempiin niin tuonti- ja hakutilanteissa, vanhempainilloissa kuin sähköisestikin tiedottamalla toiminnoistamme. Asiakaspalautteiden tulokset julkaistaan yhteenvedon jälkeen ja vastaamme myös, miten voimme tai emme voi muuttaa toimintaamme ja miksi, palautteiden mukaisesti.

PÄIVÄNKULKU HUISKILOSSA

7:00 päiväkotia aukeaa
 7:00-8:00 leikkiä ja muuta vapaata toimintaa
 8:00-8:30 aamupala
 8:30-10:30 ulkoilu/montessoritoimintaa+esiopetusta sisällä pienryhmissä
 10:30-11:00 ohjattua toimintaa sisällä
 11:00-11:15 päiväpiiri
 11:15-12:00 ruokailu
 12:00-14:00 päivälepo
 14:00-14:15 välipala
 14:15-15:00/15:30 leikkiä, ohjattua/vapaata toimintaa
 15:00/15:30-17:00 ulkoilua
 17:00 päiväkotia sulkee ovensa

Päivän sisältöön vaikuttavat monet tekijät, esimerkiksi sää ja vuoden ajat. Ohjattu ja vapaa toiminta vaihtelee päivän sisällä, tilanteiden mukaan ja pienryhmien toimintoja vaihdetaan aamupäivän aikana.

VARHAISKASVATUKSEN TOTEUTTAMINEN

Toimintamme mukaillee montessoripedagogiikkaa. Vahvana toimintaperiaatteenamme on lapsen yksilöllisyys sekä omatoimisuus. Leikkiminen, liikkuminen, tutkiminen ja eri taiteen alueisiin liittyvä ilmaiseminen ovat lapselle ominaisia tapoja toimia ja ajatella. Lapselle luonteva toiminta vahvistaa hänen hyvinvointiaan ja käsitystään itsestään sekä lisää hänen osallistumismahdollisuuttaan. Toimiessaan itselleen mielekkäällä tavalla lapsi myös ilmentää ajatteluaan ja tunteitaan. Kun kasvattajat toimivat ja keskustelevat yhdessä lasten kanssa sekä havainnoivat lasten toimintaa, heille avautuu kanava lasten ajatteluun ja maailmaan. Lapselle ominaiset toiminnan tavat otetaan huomioon toiminnan suunnittelussa ja toteutuksen muodoissa ja ne ohjaavat kasvatustajayhteisön tapaa toimia lasten kanssa.

PERUSHOITO

Lapsen päivä hoidossa koostuu monesta elementistä: perushoidosta, kasvatuksesta, leikistä ja opetuksesta. Varsinkin aivan pienillä lapsilla suuri osa päivittäisestä kasvattajan ja lapsen välisestä vuorovaikutuksesta tapahtuu perushoitotilanteissa, joten ne ovat myös tärkeitä kasvatuksen, opetuksen ja ohjauksen tilanteita. Näin ollen niillä on merkitystä sekä lapsen hyvinvoinnille, että oppimiselle. Hyvä hoito muodostaa perustan kaikelle toiminnalle, koska silloin lapsen perustarpeista on huolehdittu ja lapsi voi suunnata mielenkiintonsa toisiin lapsiin, ympäristöön ja toimintaan.

Lasten vastaanottaminen ja kotiinlähtö

- kasvattaja ottaa lapsen vastaan ja auttaa tarvittaessa riisumisessa
- kotiin lähdettäessä olemme useimmiten ulkona, joten on sovittu, että aikuinen avaa portin ja hakee lapsen pihalta
- kuulumisia vaihdetaan puolin ja toisin

WC-käynnit ja hygienia

- kädet pestään saippualla ja kuivataan pyyhkeellä päiväkotiin tullessa, ulkoilun ja wc:ssä käynnin jälkeen, ennen ruokailuja sekä tarvittaessa.

Pukeminen/riisuminen

- kannustetaan omatoimisuuteen, autetaan tarvittaessa
- huolehditaan omista vaatteista ja kengistä
- lasten vaatteet on hyvä nimikoida, jotta ne löytävät oikeaan lokeroon esim. kuivattamisen jälkeen

Ruokailu

- lapsille kerrotaan, mitä on ruokana
- kasvattaja auttaa tarvittaessa ruoan ottamisessa isompia ja pienille laittaa ruoan valmiiksi lautaselle
- lapsi opettelee arvioimaan kykynsä mukaan millaisen annoksen ruokaa jaksaa syödä
- lapset saavat kaataa juoman sekä voidella leivän itse
- lapset palauttavat likaiset astiat kärryyn
- lounaan jälkeen pureskellaan ksylitolipurukumia tai imeskellään ksylitolipastillia
- kaikkea tarjolla olevaa maistellaan

Ulkoilu

- Ulkoillaan aamu- että iltapäivisin
- pihan lisäksi ulkoilemme lähialueella, liikuntakentillä ja silloin tällöin Ilmarisen puistossa
- ulkoiluajana järjestetään ohjattua toimintaa

Lepohetki

- päivälepo on n. klo 12-14, tunnin rauhoittamisen jälkeen ne, jotka eivät nuku voivat nousta ylös
- aikuinen peittelee lapsen ja silittää, jos lapsi niin haluaa
- luetaan unisatu sekä kuunnellaan rauhallista musiikkia

Kaikissa perushoitotilanteissa kannustamme lapsia omatoimisuuteen kunkin lapsen taidot huomioon ottaen!

Perushoitotilanteissa lapsi voi oppia monia erilaisia taitoja, kuten:

- pukemista ja riisumista

- hyviä käytöstapoja
- uusia makuja
- oman vuoron odottamista
- toisen huomioonottamista
- empatiaa
- vuorovaikutustaitoja
- vastuuta omista teoista
- pettymyksensietokykyä
- omista tavaroista huolehtimista
- kieltä (uudet sanat, käsitteet)
- omatoimisuutta
- motoriikkaa.

LEIKKIMINEN

Lapset oppivat leikkiessään, he käyttävät leikkiensä aineksina kaikkea näkemäänsä, kuulemaansa ja kokemaansa. Leikkiessään lapset jäljittelevät ja luovat uutta. Kaikki mikä näkyy leikissä, on lapselle merkityksellistä. Koska leikki on luonteeltaan sosiaalista, vertaisryhmä vaikuttaa merkittävästi leikin kulkuun.

Aikuiset tukevat lasten leikkiä järjestämällä ympäristön sekä huolehtimalla ja uudistamalla leikkivälineitä niin sisä- kuin ulkoleikeissä. Aikuisen tehtävä on luoda erilaisia leikki-ilanteita (rooli-, kuvittelu-, sääntö- ja esineleikit). Leikki vaatii aikuisen havainnointia ja tarvittaessa myös suoraa tai epäsuoraa ohjausta. Ohjauksen tavoitteena on rikastuttaa leikkiä. Erilaiset kuvittelu-, sääntö- ja sanaleikit kiinnostavat lapsia eri tavalla, eri ikävaiheissa. Lapsia havainnoimalla aikuinen voi tarjota ja ehdottaa lapsille leikkejä heidän kiinnostuksensa mukaan ja lisäämällä näin ryhmän sosiaalista kasvua ja ryhmäytymistä. Leikki-ilanteet ovat myös tärkeitä oppimistilanteita, joten niille tulee järjestää riittävästi keskeytymätöntä aikaa.

TUTKIMINEN

Tutkiva ihmettely on lapselle syntymästä asti luontaista. Tutkiessaan lapsi tyydyttää uteliaisuuttaan ja kokee osallisuutta ympärillään olevaan maailmaan ja yhteisöön. Lapsen ihmettely, kysymykset, pohdinta ja toiminta ovat merkityksellistä. Hän voi sekä itsenäisesti että yhdessä muiden kanssa rauhassa kokeilla tutkia uusia asioita. Yrityksen, erehdyksen ja oivalluksen kokemus ylläpitää ja vahvistaa lapsessa oppimisen iloa.

Kasvattajien tulee luoda tutkimiselle avoin ja kannustava ilmapiiri. Heidän tulee mahdollistaa lapselle monipuolisia ja kiinnostavia kokemuksia sekä antaa aikaa tutkimiselle ja ihmettelemiselle. Monipuolinen montessorimateriaali antaa lapselle runsaasti mahdollisuuksia tutkia ja oivaltaa asioita. Lähiympäristön ja luonnon tutkiminen sekä retket rikastuttavat lapsen kokemusmaailmaa. Luova, joustava ja monipuolinen tutkiminen mahdollistavat kaikkien aistien ja koko kehon käytön oivallusten kokemiseen.

TAITEELLINEN KOKEMINEN JA ILMAISEMINEN

Lapsella tulee olla mahdollisuus toimia monipuolisesti taiteen eri osa-alueilla, joita ovat musiikki, kuvataiteet, tanssi, draama, kädentaidot ja lasten kirjallisuus. Taiteellinen kokeminen ja ilmaiseminen tuovat lapsen maailmaan oppimisen iloa, värejä, muotoja, tuoksua ja ääniä.

Kasvattajan tehtävänä on pitää oppimisympäristö esteettisesti kauniina ja siistinä. Hän myös luo kannustavan ja innostavan ilmapiirin, jossa omaa ja toisten taiteellista ilmaisemista arvostetaan.

Päivittäiseen toimintaamme kuuluu maalaaminen, piirtäminen, muovailu, ompeleminen, leikkaaminen jne. Myös musiikkia on toiminnassamme joka päivä: laulamista, soittamista, kuuntelemista. Kirjoja ja satuja luetaan päivittäin yhteisesti sekä lisäksi aikuinen voi lukea pienemmälle ryhmälle kerrallaan. Draamaa lapset voivat toteuttaa pöytä- ja nukketeatterin avulla sekä roolileikeissä. Roolileikkivälineet ovat lasten käytettävissä joka päivä. Mahdollisuuksien mukaan käymme konserteissa ja teatteriesityksissä sekä vierailemme taidemuseoissa.

LIKKUMINEN

Päivittäinen liikkuminen on lapsen hyvinvoinnin ja terveen kasvun perusta. Liikkuessaan lapsi ajattelee, kokee iloa, ilmaisee tunteitaan ja oppii uutta. Liikkuminen on myös vauhtia ja elämyksiä, hiekkä ja hengästyminen. Liikunnallisen elämäntavan omaksuminen alkaa jo varhaislapsuudessa. Liikkuminen on lapselle luonnollinen tapa tutustua itseensä, toisiin ihmisiin ja ympäristöönsä. Lapsen tietoisuus omasta kehostaan ja sen hallinnasta luo pohjaa terveelle itsetunnolle.

Aikuisen tulee antaa lapsille mahdollisuus päivittäiseen liikkumiseen ja antaa positiivisia kokemuksia eri liikuntamuodoista. Toimintaympäristö tulee luoda niin, että lapset liikkuvat luonnostaan ja intoutuivat erilaisten leikkien kautta toiminnallisuutteen. Aikuisen tulee kiinnittää huomiota rauhallisimpiin lapsiin ja heidän innostamiseensa liikkumiseen. Lisäksi liikuntatuokioissa tulee kiinnittää huomiota, että oleellista on lasten liikkuminen ja opastaminen on ripeää ja lapsikohtaista.

Liikkumista voidaan järjestää sisätiloissa rajallisesti ja pihalla liikkumista voidaan järjestää monipuolisesti. Pyrimme hyödyntämään erilaisia liikuntapaikkoja. Eskarit käyvät uimakoulussa, joka kestää viikon ajan. Luistelupaikkamme on Hännin kenttä, lisäksi hyödynnämme läheistä Urskia. Mikäli sää ja lumitilanne sen sallivat, hiihdämme omassa pihassa tai mahdollisesti Urskissa.

Ulkoilemme aamu- ja iltapäivisin, jolloin tuemme lapsien liikkumista erilaisilla peleillä, leikeillä ja välineillä.

HUISKILON SISÄLLÖLLISET ORIENTAATIOT

Sisällölliset orientaatiot sisältävät matemaattisen, luonnontieteellisen, historiallis-yhteiskunnallisen, uskonnollis-katsomuksellisen, esteettisen sekä eettisen orientaation.

Kieli on kommunikaation ja vuorovaikutuksen väline kaikkien orientaatioiden alueilla. Siksi käytämme kaikissa hoito-, kasvatus- ja opetustilanteissa hyvää ja tarkkaa kieltä sekä avaamme uusia käsitteitä lapsille.

Matemaattisessa orientaatioissa lapsi oppii ymmärtämään matemaattisia peruskäsitteitä, kuten geometrisiä muotoja, vertailua, luokittelua, aikaa ja avaruudellisia suhteita. Päiväkodissamme matematiikkaa opetellaan montessorivälineiden avulla, joita ovat mm. numerosauvat ja kultainen helmimateriaali.

Lapsen matemaattinen ajattelu alkaa kehittyä jo hyvin varhain aistihavaintojen kautta. Ympäristöään havainnoimalla lapsi oppii muotoja ja käsitteitä. Hän aloittaa lukumäärien opetteluun konkreettisilla välineillä, joissa lukujen hierarkian tuntee käsissään ja näkee silmillään esimerkiksi hiekkapaperinnumeroissa. Ensimmäiseksi lapsi oppii määrän ja sitten symbolin (luvun) ja sen jälkeen opetellaan niiden yhdistämistä.

Päivittäisessä toiminnassamme matemaattinen orientaatio toteutuu myös laulujen, lorujen ja kirjojen avulla. Matematiikan oppiminen lähtee lapsen omasta kiinnostuksesta. Kasvattajan tehtävänä on havainnoida lapsen oppimista ja tarjota sopivan haasteellisia tehtäviä. Myös erilaiset laskuleikit ja –pelit vahvistavat lapsen matemaattisten taitojen kehittymistä. Tavoittemme on, että jokainen lapsi saisi itselleen vahvan sisäisen tunteen ”matematiikka ei ole vaikeaa - sitä on mukava opetella”. Aikuisen tehtävänä on auttaa lasta tekemään ja oivaltamaan itse sekä tarjota lapsen tasolle sopivan haastavia tehtäviä. Vertailua, päättelyä, sarjoittamista ja luokittelua tulee kuin huomaamatta esimerkiksi pukemistilanteissa ja lelujen laittamisessa omille paikoilleen. Erilaiset käsitteet tulevat tutuiksi arjessa vaikkapa antaessamme lapsille ohjeita. Matemaattisia taitoja voi harjoitella useissa erilaisissa tehtävissä ja leikeissä.

Luonnontieteellistä orientaatiota toteutetaan tutkimalla hyönteisiä, kivilajeja ja simpukoita. Myös tähän orientaatioon kuuluu paljon kokeellista toimintaa, mm. uppoaa-kelluu -tehtävä sekä maa- ja vesimuotojen opettelu ovat lasten käytössä joka päivä. Luontoretkillä voimme kerätä kasveja ja havainnoida vuodenaikojen vaihteluita. Luonto- ja eläinkirjat ovat lasten vapaassa käytössä päivittäin. Myös luonnontieteeseen kuuluvia lauluja, leikkejä ja loruja on paljon ja niitä käytetään usein.

Erilaiset kortisarjat, palapelit ja luontokuvat kuuluvat olennaisena osana tähän orientaatioon. Rakennettuun ympäristöön tutustumme retkeillen kirkkoihin, museoihin ja torille. Urpolan luontokeskus on lähellä meitä ja siellä retkeilemme muutaman kerran lukuvuoden aikana. Aikuisen tehtävänä on yhdessä lasten kanssa ihmetellä ja tutkia luonnon ja ympäristön monimuotoisuutta sekä pohtia miten toimimalla säästämme niitä tulevillekin sukupolville.

Historiallis-yhteiskunnallinen orientaatio toteutuu hyvin suunnitellusti erilaisten kansallisten juhlapäivien kautta käymällä lasten kanssa yhdessä läpi juhlapyhän taustaa ja merkkihenkilön elämää erilaisten dokumenttien ja esineiden avulla. Lisäksi vietämme päiväkodissa isovanhempienpäivää, jolloin isovanhemmat voivat kertoa lapsille millaista heidän lapsuudessaan oli tai mitä silloin leikittiin. Itsenäisyyspäivää juhlistamme omalla itsenäisyyspäivän juhlalla. Historiaa käsittelevät kirjat ja korttisarjat ovat myös lasten päivittäisessä käytössä.

Eettinen orientaatio sisältyy kaikkeen toimintaan. Päiväkodissamme luodaan turvallinen ilmapiiri yhdessä lasten kanssa, jossa jokaisella lapsella ja aikuisella on hyvä ja turvallinen olla. Näin lapset uskaltavat kertoa mieltään painavista asioista aikuiselle ja ne voidaan käsitellä viipymättä. Näin tuemme ja autamme lasta kasvamaan tasapainoiseksi yksilöksi. Yhdessä opettelemme hyviä käytöstapoja, toisten kunnioittamista ja erilaisuuden hyväksyntää. Yhdessä lapsien kanssa käsitellään erilaisia tunteita ja niiden käsittelyä. Lisäksi pohdimme niiden vaikutusta itseen ja ympärillä oleviin toisiin ihmisiin.

Esteettistä orientaatiota toteutetaan taide- ja kulttuurikasvatuksen, musiikin, kädentaitojen ja draaman avulla. Käymme lasten kanssa taidemuseoissa, teatterissa ja konserteissa mahdollisuuksien mukaan. Musiikki kuuluu päivittäiseen toimintaamme: laulamme, soitamme, kuuntelemme ja liikumme musiikin tahdissa.

Kädentaitoja harjoittelemmme maalaamalla, piirtämällä, leikkaamalla, muovailemalla, ompelemalla jne. Tutustumme eri materiaaleihin ja tekniikoihin sekä opettelemme välineiden oikeaa käyttöä. Tärkeää on, että lapsen työssä näkyy hänen kehitystasoaan vastaava oman käden jälki.

Draaman avulla lapsia kannustetaan eläytymään erilaisiin rooleihin ja ilmaisemaan tunteitaan. Lapset esittävät omia tarinoitaan nukke- ja pöytäteatterina. Esikoululaiset valmistelevat joulujuhlaan oman esityksen, jonka he sitten esittävät vanhemmille ja muille lapsille.

Uskonnollis-katsomuksellisen orientaation perusta on kunnioitus perheen omaa uskonnollista ja katsomuksellista näkemystä kohtaan, jolloin perheet itse valitsevat voiko lapsi osallistua vai ei. Välitämme lapsille juhlapyhiin liittyviä tapoja (joulu, pääsiäinen, pyhäinpäivä) ja keskustelemme lasten uskontoon liittyvistä kysymyksistä. Lapsille annetaan mahdollisuus hiljaisuuteen ja

ihmettelyyn. Teemme yhteistyötä seurakunnan kanssa esim. osallistumalla joulukirkkoon. Tämä orientaatio integroituu luontevasti kuvaamataitoon, musiikkiin ja draamaan.

KASVATUSKUMPPANUUS

Jokaiselle 1-6 -vuotiaalle lapselle nimetään oma kasvatuskumppani, joka toimii perheen rinnalla kulkijana ja tukihenkilönä, tarjoten pysyvän ja turvallisen ihmissuhteen päivähoiton alkutaipaleelle. Jokaisen perheen tutustumisesta lähtien kasvatuskumppani pyrkii olemaan vastassa perhettä ja ottamassa lapsen vastaan. Hän pyrkii olemaan myös hakutilanteessa paikalla kertomassa päivän kulusta tai kertoo muille viestin, jos ei itse voi olla paikalla. Näin toimimme lapsen ensimmäisinä hoitoviikkoina.

Lapsen sopeuduttua päivähoitoon kasvatuskumppani ja vanhemmat pitävät tiivistä yhteyttä tukeakseen lapsen kehitystä ja hoitoa. Kasvatuksesta, hoidosta ja kehityksestä sovitaan ja puhutaan yhdessä, sekä haku- ja tuontitilanteissa, että vanhempainvarteissa päivähoiton keskustelulomakkeen pohjalta. Päiväkodin henkilökunta on vaitiolovelvollinen kaikissa lasta ja perhettä koskevissa asioissa.

Vanhempien ajatukset ja ideat päivähoiton käytännön järjestelyistä sekä kodin ja päiväkodin välisestä yhteistyöstä ovat aina tervetulleita. Vanhempien ja kasvattajien keskinäinen luottamus antaa hyvän pohjan yhteistyön onnistumiselle ja lapsen yksilölliselle huomioimiselle.

HOITOPOLKU JA VERKOSTOYHTEISTYÖ

Perheet hakevat Huiskiloon päiväkodin nettisivuilta löytyvällä hakulomakkeella tai ottamalla yhteyttä joko puhelimitse tai sähköpostilla. Lapset aloittavat monesti hoitotaipaleensa jo pienenä Huiskilossa ja jatkavat luonnollisesti meillä kouluun lähtöön saakka. Esikoululaisemme tulevat eri puolilta Mikkeliä, joten he jatkavat koulutaivaltaan eri kaupunginosien kouluissa, joskin suurin osa lapsista menee Urpolan kouluun.

Osa lapsista käy vain esikouluvuoden päiväkodissamme ja jotkut lapset siirtyvät muista päivähoitopaikoista. Tällöin on kiinnitettävä erityistä huomiota heidän ohjaamiseensa montessoriympäristössä ja sopeutumisessa erilaisiin työskentelytapoihin. Uusien perheiden kanssa kartoitamme lasten tiedot ja taidot kaupungin yhteisillä lomakkeilla (lapsen henkilökohtainen varhaiskasvatussuunnitelma). Perheiden kanssa päivitämme lasten asioita keskusteluilla kaksi kertaa vuodessa, syksyllä ja keväällä.

Neuvolan neljä- ja tarvittaessa myös viisivuotistarkastukseen kartoitamme lapsen kehityksellisiä asioita keskustelulomakkeella. Vanhemmat ja kasvatuskumppani keskustelevat ja kirjaavat asiat lomakkeeseen, jonka perhe vie mukanaan neuvolaan. Myös neuvolan havainnot kirjataan lomakkeeseen, joka tuodaan takaisin päiväkotiin liitettäväksi varhaiskasvatussuunnitelmaan.

Esikoululaisten ja heidän vanhempiensa kanssa tehdään henkilökohtaiset esiopetussuunnitelmat elo-syyskuussa. Kouluun siirtymiskeskustelu käydään maaliskuussa, jolloin kirjataan tiedonsiirtolomakkeeseen yhdessä sovittuja asioita välitettäväksi kouluun. Yhteistyötä tehdään kaikkien niiden koulujen kanssa, joihin esikoululaisiamme siirtyy koulupolkuun jatkamaan.

Lapsen mahdollisissa kehityksellisissä pulmissa toimimme kiertävän varhaiskasvatuksen erityisopettajan (veo) ja vanhempien kanssa yhteistyössä. Yhdessä perheen ja asiantuntijoiden kanssa mietitään, tarvitaanko tarkempia arvioita tai tukea lapsen kehitykseen. Mahdollisia tarkempia

tutkimuksia varten veo ja kasvatuskumppani tekevät lapsesta kuvauksen tutkivalle taholle sekä toimivat yhteistyössä vanhempien kanssa ja heidän luvallaan.

Veo toimii asiantuntijana sekä tukena perheille ja kasvattajille kaikissa lapsen tukitoimissa, sekä arkitilanteissa, että kuntoutussuunnitelman ja henkilökohtaisen opetuksen järjestämistä koskevan suunnitelman laatimisessa.

Lapsen siirtyessä päiväkodista toiseen päiväkotiin tai kouluun hänen varhaiskasvatussuunnitelmansa siirtyy lapsen mukana. Kasvatuskumppani järjestää tällaisessa tilanteessa siirtopalaverin hoitopolun sujuvan jatkumisen turvaamiseksi. Palaverissa on mukana vanhemmat, uusi kasvatuskumppani ja mahdolliset muut asiantuntijat.

Teemme yhteistyötä myös muiden yksityisten päiväkotien ja kaupungin päivähoidon kanssa moduli- ja yhteistoimintaryhmän palavereiden kautta. Tarvittaessa sosiaalitoimen työntekijät, puhe-terapeutit ja neuvolan henkilökunta ovat mukana perheen asioissa. Lisäksi osallistumme alueemme varhaisen puuttumisen (VARPU) -ryhmään, jossa käsitellään alueellamme mahdollisesti ilmeneviä huolestuttavia asioita.

Lisäksi päiväkotimme toimintaa rikastuttavat osaltaan alan työharjoittelijat ja työkokeilijat pitkin toimintavuotta. Heidät valitaan haastattelujen kautta ja heiltä vaaditaan salassapitosäännösten noudattamista kirjallisesti. Työharjoittelijoiden ja työkokeilijoiden tehtävänä on avustavat tehtävät ryhmässä, ei perheiden tai lasten henkilökohtaisiin asioihin perehtyminen.